

Stuifduin

Nieuws over beleid, beheer en bedreigingen

Donkerrode Lijst nachtvlinders

Slechts 35% van de Nederlandse nachtvlinders is op dit moment niet bedreigd. Dit blijkt uit een voorstudie voor een Rode Lijst voor nachtvlinders die onlangs is gepresenteerd. Van 760 soorten is genoeg bekend om te beoordelen hoe het met ze gaat. Hiervan zijn er 70 al helemaal uit ons land verdwenen. Nog eens bijna 400 soorten staan er niet goed voor, uiteenlopend van 'ernstig bedreigd' tot 'gevoelig'. Oorzaken zijn het verlies van leefgebied en sterke intensivering van de landbouw. De achteruitgang van nachtvlinders sluit aan bij die van tal van andere insectengroepen, zoals bijen, kevers en vliegen. Dit werkt via de voedselketen weer door naar andere soorten zoals vogels die van insecten leven. Het onderzoeksrapport heet 'Nachtvlinders belicht' en is te bestellen bij de Vlinderstichting.

De rups van een ligusterpijlstaart: dikke lichtgroene rups die amper opvalt op de takjes van de wilde liguster. Foto: Joost Bouwmeester.

Wim gaat, Antje komt!

Op de laatste dag van februari hebben we feestelijk afscheid genomen van Wim Rimmelzwaal. Wim was vier jaar lang als redactiesecretaris verantwoordelijk voor DUIN. Hij heeft mede vorm gegeven aan de gedaanteverandering van DUIN van een saai huisorgaan in een op een breed publiek gericht, goed ogend natuurmagazine. De boomlange 'Mister Duin' zorgde dat de planning werd gehaald en bracht de administratie op orde. Een paar keer per week schreef hij een leuk bericht voor onze mede onder zijn impulsen vernieuwde website www.duinbehoud.nl. We gaan hem missen en wensen hem succes met zijn nieuwe baan in het onderwijs.

Wim wordt opgevolgd door Antje Ehrenburg. Antje is een oude bekende uit de 'duinwereld'. Ze werkte jarenlang als ecooloog bij Waternet, beheerder van de Amsterdamse Waterleidingduinen. Ze coördineerde er onder andere de monitoring en was hoofd-

redacteur van de Nieuwsbrief Natuuronderzoek en redacteur van Stuinen. Ze heeft zodoende veel ervaring met schrijf- en redactiewerk. Sinds enkele jaren heeft ze een eigen adviesbureau. Vandaaruit werkt ze anderhalve dag per week voor Duinbehoud, vooral aan DUIN. We hebben er alle vertrouwen in dat ze Wims werk op een goede manier zal voortzetten en tevens een nieuwe impuls aan ons blad zal weten te geven.

Zand over de Elleboogsprang

Dunea heeft eind februari de herinrichting van de Elleboogsprang in het noorden van Meijendel afgerond. De Elleboogsprang is een van de ondiepe kanalen (sprangen) waarmee lang geleden het natuurlijke duinwater uit de duinen werd gewonnen. Hij werd eind negentiende eeuw aangelegd. Na de start van de infiltratie van rivierwater werden in de sprangen winputten aangelegd om het geïnfilterde water weer terug te winnen. Omdat de putten in Elleboogsprang moesten worden gerenoveerd is besloten om hier tegelijk het oorspronkelijke duinlandschap te herstellen. Het zand dat meer dan honderd jaar geleden was weggegraven lag nog in het terrein. Met dit zand zijn de vroegere duinvormen zo veel mogelijk hersteld. Het kale zand is niet ingeplant maar mag nog een tijdje rond stuiven. De winputten zijn vervangen door een lange drainage die vanaf de beide uiteinden kan worden onderhouden.

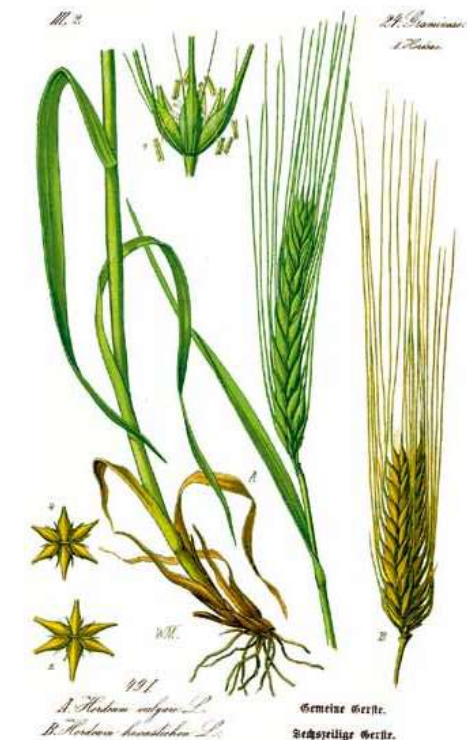
Dunea heeft de herinrichting van de Elleboogsprang in februari afgerond, het duinlandschap zo goed mogelijk weer hersteld. Foto: Gerrit van Ommering.

Films Jan van den Ende naar filminstituut

Alle gemonteerde films over de duinen van wijlen Jan van den Ende zijn door Monique van den Broek onlangs overgedragen aan het archief van het museuminstituut 'Beeld en Geluid' in Hilversum. Daar wordt het materiaal gecatalogiseerd en verder ontsloten, om later voor het publiek toegankelijk te zijn. De film 'Vier Duindagen' is al in dit archief opgenomen. Zie http://www.beeldengeluidwiki.nl/index.php/Jan_van_den_Ende

Oude groenten in Meijndel

In de negentiende eeuw is in de Vallei Meijndel met man en macht geprobeerd het duin geschikt te maken voor de landbouw. Tientallen jaren lang werden gewassen geteeld en koeien en schapen geweid. Er waren meerdere boerderijen. Gelukkig is deze poging om de natuur te ontginnen schromelijk mislukt. Toch herinneren in de Vallei Meijndel nog allerlei perceelstructuren en houtwallen en - niet te vergeten - het nieuwe bezoekerscentrum in een oude stal aan dit landbouwverleden. Dunea probeert deze cultuurhistorie voor de bezoekers van het gebied weer tot leven te wekken. Bij het bezoekerscentrum worden enkele van de oude perceeltjes opnieuw ingezaaid met vroeger gebruikte gewassen. Zie ook pagina 15/16/17 in dit nummer!

Gerst (*Hordeum vulgare*) is een van de gewassen die vroeger in de duinen werden geteeld.

Duinbehoud wint procedure

Al jaren probeert de Stichting Duinbehoud een nieuwe randweg door het zeer waardevolle zeedorpenduin bij Katwijk in het noorden van Berkheide tegen te houden. Als eerste stap naar die randweg heeft de gemeente Katwijk een bestaande weg direct langs het duin opengesteld voor doorgaand autoverkeer. Duinbehoud heeft die openstelling bestreden bij de Raad van State. Begin maart werden we door dit hoogste orgaan op het gebied van bestuursrecht in het gelijk gesteld. De Raad oordeelde dat de

Duinbehoud wan begin maart een procedure bij de Raad van State om een nieuwe weg door het zeedorpendlandschap bij Katwijk tegen te houden. Hopelijk lukt het nu om de plannen voor deze weg definitief naar de prullenbak te verwijzen. Foto: Joost Bouwmeester.

extra stikstofdepositie als gevolg van de toename van het verkeer een probleem kan zijn voor de waardevolle duingraslanden.

Extra duinbeheer in Zuid-Holland

In verschillende duingebieden in Zuid-Holland is de afgelopen maanden een start gemaakt met de intensivering van terreinbeheer. Er zijn nieuwe begrazingsgebieden gemaakt en bestaande zijn uitgebreid. Er worden extra terreingedeelten gemaaid of geplagd. Dit alles gebeurt om effecten van stikstofdepositie tegen te gaan. Deze maatregelen zijn mede bedoeld om nieuwe bedrijven - met extra stikstofuitstoot - in het Rotterdamse havengebied mogelijk te maken. Ze worden gefinancierd door de provincie en het bedrijfsleven.

Het is het natuurlijk een goede zaak dat er meer geld komt voor goed terreinbeheer. Maar we vinden wel dat op er op afzienbare termijn minder stikstof uit de lucht moet gaan vallen. Anders is dit extra beheer dweilen met de kraan open.

Koeien in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Foto: Joost Bouwmeester.